

SVE DUBLJI JAZ

DOK članica našeg pravnog tima Jelena Filipović ukazuje na negativnu praksu privilegovanja poverilaca u stečaju koji su već privilegovani, Ministarstvo privrede se sprema da kroz izmene i dopune Zakona o stečaju ovu praksu legalizuje. U petak 21. oktobra održaćemo razgovor u okviru priprema za učešće u javnoj raspravi na kojoj ćemo dići glas protiv daljeg institucionalizovanja jaza između velikih i malih u Srbiji.

Ratni veteran iz Novog Sada Ljudevit Kolar je nedavno učestvovao na konferenciji u Prištini, sa koje se vratio sa podsećanjem da je Srbija i dalje jedina zemlja u regionu koja još uvek nije regulisala položaj učesnika ratova, jer u njima zvanično i dalje „nije učestvovala“.

Sindikatski novinari Srbije i u ovom broju ukazuju na razloge zašto je medijska situacija u Srbiji samo sve gora.

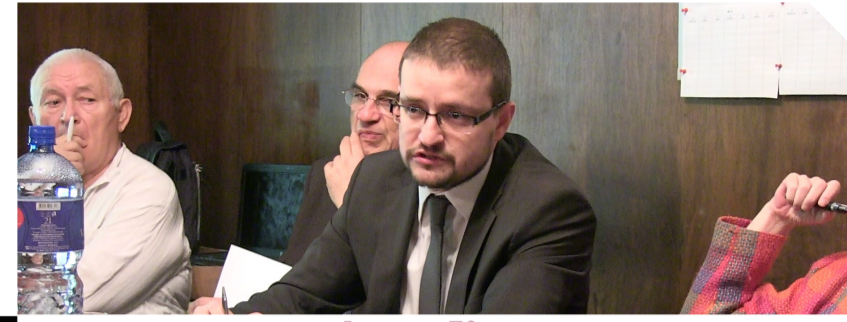
Učitelj neznalica i njegovi komiteti

za samoobrazovanje

Rilten

uciteljneznalica.org

društvena pitanja

Imenovati TO ratom

SAOPŠTENJE SINOS I PROUNS

MALI I VELIKI STEČAJNI POVERIOCI

NAŠ pravni sistem svoj temelj ima na institucijama nekadašnjeg rimskog prava, a čija je glavna karakteristika da svoj izvor imaju u pisanim zakonima i kodifikacijama nauštrb sudske prakse i presedana.

Zakon prilikom primene zahteva tumačen-je koje predstavlja utvrđivanje tačnog pravog značenja, odnosno utvrđivanje pravog smisla, a u današnje vreme svedoci smo brojnih slučajeva u kojima se pravo tumači u interesu „velikih“. Najteže pitanje tumačenja prava jeste kojom i kolikom slobodom treba sudija da raspolaze prilikom tumačenja zakona i njegovog saobražavanja datom činjenicom stanju, a da ne dovede do samovolje ili prilagodavanja zakona interesima finansijski jačih strana.

Postupci koji se kod nas vode su pogodno tlo da se prvo preko tumačenja zakona, a zatim sudske prakse stvara pravo koje odgovara pojedinačnim interesima. Tako je i u stečajnim postupcima gde finansijski jači i uticajniji poverioci uspevaju da odredbe zakona prilagode sebi i svojim interesima. Jedan od primera jeste način formiranja organa stečajnog postupka. Prema sada važećem Zakonu o stečaju („Sl. glasnik RS“, br. 104/2009, 83/2014) u članu 17. propisano je da organi stečajnog postupka jesu stečajni sudija, stečajni upravnik, skupština poverilaca i odbor poverilaca. Članom 38. stav 3. Zakona o stečaju propisano je da članovi odbora poverilaca mogu biti stečajni poverioci, bez obzira na visinu svog potraživanja. Članom 48. istog zakona propisano je da je stečajni poverilac lice koje na dan pokretanja stečajnog postupka ima neobezbeđeno potraživanje prema stečajnom dužniku. U stečajne poverioce ne ubrajaju se razliučni poverioci, koji su svoja potraživanja obezbedili uspostavljanjem hipoteke na nepokretnostima stečajnog dužnika, odnosno imaju založno pravo, zakonsko pravo zadržavanja ili pravo namerenja na stvarima i pravima o kojima se vode javne knjige ili registri i imaju pravo na prvenstveno namerenje iz sredstava ostvarenih prodajom imovine, odnosno naplate potraživanja na kojoj su stekli

to pravo. Dakle različni poverioci ne spadaju u stečajne poverioce te ne mogu ni biti članovi odbora poverilaca stečajnog dužnika, kao organa stečajnog postupka.

Međutim, ono što se nezakonitim tumačenjem prava uspostavilo kao sudska praksa je da različni poverioci koji su najčešće banke u stečajnim postupcima, ipak uspevaju da budu članovi odbora poverilaca stečajnog dužnika. To se vrši na taj način što se prilikom prijave potraživanja proceni da je iznos prijavljenog potraživanja razlučnog poverioca zanatno veći od iznosa sredstava koja bi se ostvarila prodajom nepokretnosti na kojoj takav različni poverilac ima upisano založno pravo, te se na osnovu iznosa za koji se proceni da se razlučni poverilac ne bi mogao naplatiti prodajom nepokretnosti, on fiktivno uvodi među stečajne poverioce, a preko toga u odbor poverilaca stečajnog dužnika.

Jasno je da se na ovakav način poverioci-ima čija su potraživanja već obezbeđena i koja su time u prednosti naspram stečajnih poverilaca, daje mogućnost da budu u još povoljnijem položaju, jer učestvovanjem u radu organa stečajnog postupka obezbeđuje se aktivnije učestvovanje u stečajnom postupku, a onda i u naplati svojih potraživanja. Ovo sve dovodi da se jaz između malih i velikih poverilaca samo produbljuje. Mali poverioci su i inače u neravnopravnom položaju u odnosu na velike, budući da im je zbog brojnosti jako komplikovano da se organizuju, da međusobno komuniciraju i da budu adekvatno reprezentovani u organima stečaja. Dodatno privilegovanje obezbeđenih poverilaca čini da mali poverioci još više ostaju po strani, bez mogućnosti aktivnijeg učestvovanja u radu organa stečajnog postupka, bez mogućnosti kontrole i naplate svog potraživanja, jer se obezbeđenim poveriocima stvara proctor da dominiraju odborom poverilaca. Navedena praksa predstavlja samu o kojima se vode javne knjige ili registri i imaju pravo na prvenstveno namerenje iz sredstava ostvarenih prodajom imovine, odnosno naplate potraživanja na kojoj su stekli

Jelena Filipović, advokat iz Beograda •

PODRŠKA JOVICI VASIĆU

SINDIKAT novinara Srbije (SINOS) i Profesionalno udruženje novinara Srbije (PROUNS) daju punu podršku Jovici Vasiću, novinaru niških Narodnih novina koji već osmi dan štrajkuje gladu u centru Niša, da se izbori za svoja radna prava. SINOS razume da Vasić ovim očajničkim potezom pokušava da skrene pažnju javnosti na robovski položaj u kojem ogromna većina novinara danas radi.

Apelujemo na Vasića da, u interesu svog zdravlja, prkine štrajk gladu i još jednom pokuša da se za zakonom garantovana prava, uz podršku kolega, izbori kroz institucije sistema. Apelujemo na niške kolege da daju podršku Jovici Vasiću, da se sindikalno organizuju i, kroz kolektivni ugovor, zaštite lično i profesionalno dostojanstvo, kako bi mogli da brane, javni interes.

Pozivamo premijera i članove Vladu Srbije da saslušaju probleme Jovce Vasića. Zahtevamo od nadležne inspeksijske službe da hitno utvrdi da li su navodi kolege Vasića o nepoštovanju Zakona o radu tačni i da o tome odmah obavesti javnost.

Zahtevamo od vlasnika Narodnih novina Vidosava Vitka Radomirovića da omogući našim predstavnicima hitan satanak sa zaposlenima u ovim novinama. Podsećamo da su gotovo svi zaposleni, pre privatizacije Narodnih novina, bili članovi Sindikata novinara Srbije.

SINOS demantuje izjavu vlasnika Narodnih novina Vidosava Vitka Radomirovića da u ovim novinama „nije nikada postojao sindikat“. SINOS je, pre privatizacije, u Narodnim novinama imao reprezentativnu sindikalnu organizaciju koju je Radomirović rasturio. Direktno povod za obračun sa našim članovima bio je zahtev tadašnjeg predsednika novinarske sindikalne podružnice Slobodana Krstića da novi vlasnik poštuje zakon i radnicima redovno isplaćuje plate, topli obrok i prevoz.

Radomirović je od zaposlenih zahtevao da napuste sindikat, oni koji to nisu hteli, dobili su otkaz, a Krstić je bio izložen najgubljem šikaniranju – smenjen je sa mesta urednika kulturne rubrike, prebačen da kao

lutajući reporter obilazi okolna sela a priloge ostavlja u posebnoj prostoriji kako ne bi imao kontakt sa drugim kolegama. Radomirović je zabranio ulazak u zgradu Narodnih novina predsednici SINOS-a i predsedniku Udruženja novinara Srbije koji su 13. aprila 2007. godine doputovali u Niš kako bi sa vlasnikom pokušali da razjasne sve nesporazume oko radno-pravnog i profesionalnog statusa zaposlenih u Narodnim novinama.

O zlostavljanju na radu kojem je bio izložen Krstić UNS i SINOS su obavestili Evropsku i Svetsku federaciju novinara a o tome se raspralajlo i na Kongresu Međunarodne federacije novinara u Moskvi maja 2007. godine. Tačku na ovaj slučaj stavio je sud u Nišu presudom u korist Krstića koji je u međuvremenu otišao u penziju. Sindikalna podružnica je tada prestala da postoji.

Sudbina kolega u Narodnim novinama zadesila je sve zaposlene u privatizovanim medijima u tom periodu, izuzev onih koji su zbog gašenja medija ostali bez posla. Upravo je to bio razlog zbog kojeg se SINOS žestoko protivio nastavku privatizacije. Umesto da vlast 2012. godine, kako je u izbornoj kampanji najavljivano, preispita privatizacije medija, vladajuća koalicija je uz podršku medijske koalicije, pre svih UNS-a i Nezavisnog udruženja novinara Srbije (NUNS-a) dovršila posao. Zahvaljujući setu „reformskih“ medijskih zakona porodica Radomirović danas je, osim Narodnih novina vlasnik i Belle amie televizije, Belle amie radija, Belle amie portala, Niške televizije, Timočkih novina, Slobode Pirot, Televizije Blace, Televizije Sokobanja.

SINOS još jednom podseća da je jedini izlaz iz katastrofalne situacije u kojoj se nalazi profesija osnivanje regionalnih i lokalnih javnih servisa, kako je bilo predviđeno medijskom studijom i medijskom strategijom i potpisivanju granskog kolektivnog ugovora za zaposlene u medijima, onako kako je to regulisano u zemljama sa demokratskom tradicijom.

Predsednica SINOS Dragana Čabarkapa, predsednica PROUNS Jelena Vučićević •

Petak 21. oktobar 2016. godine u 18.00h
Resavska 21, stan br. 5, Beograd
Učitelj neznalica i njegovi komiteti
pozivaju vas na razgovor pod nazivom

ŠTA NAM DONOSE IZMENE I DOPUNE ZAKONA O STEČAJU?

Od 2013. godine u okviru projekta pravne pomoći smo u više navrata detaljno smo analizirali važeće propise o stečaju i njihovu primenu, nastojeći da pokrenemo širi društveni razgovor o mogućim poboljšanjima.

Ministarstvo privrede je u međuvremenu uradilo nacrt izmena i dopuna zakona o stečaju, koji je ove i naredne nedelje na javnoj raspravi u više gradova Srbije. Svodna rasprava održaće se u Beogradu 28. oktobra. Predstavnici radničkih i akcionarskih grupa okupljenih oko projekta pravne pomoći će 21. oktobra analizirati tekst nacrtu, u okviru priprema za učešće u javnoj raspravi.

Pored predstavnika radničkih grupa u razgovoru će učestvovati član našeg pravnog tima Petar Učaje, advokat iz Beograda, i Miloš Veselinović iz udruženja PRO BONO.

SRBIJA I DALJE USAMLJENA BEZ ZAKONA O VETERANIMA

„KOD nas porodijska prava veća i bolja nego u Nemačkoj“, kaže Aleksandar Vučić. Ispostavilo se da je isto tako mogao reći i da je status ratnih veterana bolji, i prava veća nego veterana drugih zemalja učesnica rata na prostoru bivše Yuge. Valjda!

Nedavno sam dobio poziv koji se ne odbija, bez obzira na činjenicu da je šezdeset osma na pragu, da je u pitanju angažovanje u toku jednog dana koje podrazumeva put od hiljada i kusur kilometara, učešće u panel diskusiji u Prištini, beskraino čekanje na administrativnoj granici, i mnoge druge poteškoće. Ali, kako jedan veteran ratnik reče, samo ratnik može biti pravi pacifista. U to sam se uverio nakon brojnih iskustava, susreta sa veteranima iz svih entiteta bivše Yuge, učesnicima sukoba na kojima je tema bio položaj veterana kao zajednički imitelj, nameću se pitanja: da li je sve to moralo tako da bude, da li je moglo drugačije, da li se možda moglo izbeći?

Nakon završene diskusije, okupljeni na zajedničkom ručku, u sasvim drugačijoj, opuštenijoj atmosferi, provedeno vreme u razmeni mišljenja je dalo svoj doprinos. Naravno, ja ne bi bio

slovio za prednost. Na svoju žalost nije iskoristio mogućnost razmene veteranskih iskustava.

Dosta prijatelja i ljudi sa kojima saradujem u okviru CRT (Centar za ratnu traumu), kada su saznali zvali su da bi proverili da li je tačno da ću ići za Prištinu. Nesvakidašnja odluka. Koliko god da lično nisam osećao ni najmanju nelagodnu zbog predstojećeg puta, odlaska u Prištinu i učešća na panel-diskusiji, veliko interesovanje drugih ljudi me je potaklo na nekakva razmišljanja. Ipak, koliko god da sam razmišljao, nisam našao nikakav valjan razlog protiv.

Dolaskom u prištinski Centar vidim poneko poznato lice, sa ranijih susreta i angažovanja. I ono neminovno, jednostavno nazvano upoznavanje. Kao i u svim dosadašnjim susretima na kojima je tema bio položaj veterana kao zajednički imitelj, nameću se pitanja: da li je sve to moralo tako da bude, da li je moglo drugačije, da li se možda moglo izbeći?

Nakon završene diskusije, okupljeni na zajedničkom ručku, u sasvim drugačijoj, opuštenijoj atmosferi, provedeno vreme u razmeni mišljenja je dalo svoj doprinos. Naravno, ja ne bi bio

bije i medijskoj koaliciji je smetala pomoć iz budžeta javnim preduzećima u oblasti medija jer je, po njihovim stavovima, to narušavalo ravnopravnost tržišnih učesnika i pravo konkurencije.

U saopštenju od 14. oktobra 2016. godine UNS takođe ističe da su pravilima o dodeli državne pomoći de minimis, koja propisuju da izdavač medija u periodu od tri godine može za projektno finansiranje dobiti najviše 23 miliona dinara, i vlasnicima medija nepravredno nametnuta finansijska ograničenja i da se propisi u ovoj oblasti moraju menjati.

Mi shvatamo brigu UNS-a za medijske tajkune koji su čelnici njihovih partnerskih organizacija iz medijske koalicije, mi shvatamo i njihovu brigu i pohlepu za poslovnim prostorom u sudskim sporovima koje UNS i NUNS međusobno vode.

Ipak, krajnje je vreme da UNS i NUNS počnu da vode brigu i o javnom interesu u oblasti informisanja, o više od 1200 otpuštenih medijskih radnika u poslednjih osamnaest meseci, ugroženim radnim i profesionalnim pravima radnika koji i štrajkovima gladu moraju da se bore protiv tajkuna.

U borbi za bolji položaj novinara UNS i NUNS uvek će imati saveznike u Sindikatu novinara Srbije i Profesionalnom udruženju novinara Srbije.

U Beogradu 14. oktobra 2016. godine

Predsednica SINOS Dragana Čabarkapa, predsednica PROUNS Jelena Vučićević •

Izdavač:
Učitelj neznalica i njegovi komiteti
Uredništvo:
Vahida Ramujkić, Noa Treister,
Vladimir Novaković, Ivan
Velisavljević, Ivan Zlatić
Dizajn i prelom:
Matija Medenica

donator:

FONDACIJA ZA OTVORENO DRUŠTVO • OPEN SOCIETY FOUNDATION

partneri:

Imenovati
TO
ratom

Savez za radničko društvo